

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dižake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne poštne vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se — čim prej — posredujejo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištev, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnice, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 28. januarja. „Morning-post“ javlja: Mirovni pogoji, katere je Šuvalov izročil angleški vladi, so: Avtonomija Bulgarije, katere meje niso še določene, pod guvernerjem, kateri se bode po načinu v carigradske konferenci naznačenem imenoval. Turška vojska naj se potegne do necih točk, ki se bodo odločile, nazaj. Rumunija bode neodvisna, pa se ima pri ustji Dunava odškodovati za ozemlje, katero bode Rusiji odstopila. Neodvisnost Srbije s pomnoženjem ozemlja. Dovoljenje lokalne avtonomije za Bosno in Hercegovino. Povečanje Črnogore na podlogi „status quo post bellum“ s pridržkom dovoljenja vlastij.

Odstopljenje luke v Batumu. Vojno odškodovanje v denarji, zemlji ali drugih enacijah vrednostih. Sultan vzame dolžnost, preudariti, kako se zagotovi ruski interes v Dardanelah.

Uradna poročila je privolil Derby po posvetu s kolegi, in ker se je angleška flota v Bessika bay vrnila, da ostane na svojem mestu kot minister.

Cetinje 25. jan. Črnogorci so včeraj vzeli fort na otoku Grmozur v skadarskem jezeru. Posadka se je brezpogojno udala. Črnogorci so dobili 4 kanone in dovolj municije in živeža.

Pariz 26. jan. Po tukajšnjih poročilih je Sulejman paša v bojih okolo Filipoplja izgubil skoro polovico svoje vojske.

Vojska.

Z bojišča zopet danes nij novih poročil. Morda so temu krivi že kakšni ukazi, izvirajoči iz začetkov pogajanj za premirje.

Angleška vlada se je že hotela vmešati. Admiral Hornby je imel že ukaz vojne ladije v Dardanele zapeljati in tam izbarkati matroze in vojake, da bi obalo branili. Ali, ko je angleška vlada doznala za mirovne prve ulete, poslala je admiralu ukaz, naj čaka.

Srbi se baje zbirajo na Kosovem polji, kjer je tudi Turkov mnogo zbranih. Tu utegne še pred sklenenim mirom bitka biti, ker Srbi bi morali vsakako stare Srbije vsaj glavna mesta, Prizren in Prištino, pred mirom v rokah imeti, da jim potem ostanejo.

Rumuni so obkolili trdnjavo Vidin in jo ostro obstreljavajo. Dobili so 25. t. m. neko vas pod Vidinom, potem ko so tri redute s šturmom vzeli in pet kanonov priplenili.

Da si se po Dunavu velike ledene pečine valé, vendar ruske parobrodne ladije v Bulgarijo redno živež dovažajo.

Da se je grška vstaja začela, to potrjuje zdaj tudi carigrajski telegram. Ali ker je grška vlada tako dolgo oprezovala, žugajo se jej zdaj s premirjem baš v tem trenutku vrata zapreti, ko hoče skozi nje ven na polje. Zavratnim in malo moškim Grkom velja zdaj nekoliko že pregovor: sero venientibus ossa.

Nova turška grozodejstva v Bulgariji.

Turki so, izpoznavši, da je ozemlje bulgarsko za-nje izgubljeno, ljuto morili in klali v poslednjem času po tej deželi. Carigrajski dopisnik listu „Daily News“ v dopisu 24. t. m.

iz Slivnega tako poroča: „Mesto kaže strašen prizor. Več nego 5000 bulgarskih žená z otroci prosjači polunagih in bosopetih po hišah. Mnogo jih umira od lakote ali mraza. Uječe so prepolne nedolžnih Bulgarov, katerih skoraj vsak dan po kakih 6 obesijo. Odkar je Sulejman-paša koncem meseca septembra marširal skozi Slivno, obesili so tu gotovo preko tisoč ljudij. Onega dne, ko je odhajal od tod, dal je po ulicah, koder so šli njegovi vojaki, obesiti 35 Bulgarov. Vreden njega naslednik je Sadik-Bei, predsednik okrajnemu sodišču slivenskemu. Ta človek je, ker ima neomejeno oblast, zapiral in obešal kolikor se mu je zljubilo. Seveda je najprej segel po najbolj premožnih trgovcih, ter jih dal pozapreti tako dolgo, dokler se nijso odkupili z dragim denarjem. Kdor je obsojen na smrt, ga niti prej ne zaslišijo, kakor da bi ga ne imeli o ničemer izprašati. Na kratko se pove nesrečniku: „danes bodeš obešen“, in zgodi se to tudi brez odloga. Jaz sam sem jih mnogo slišal, ki so, hodeč po poti smrti, klicali: „ali nij Boga in pravice na sveti, ki bi nas mogla oteti iz rok tem krvnikom? Glavni uzrok moritvam je tudi ta, ker se Turki boje, da utegnejo bulgarski očevidci, kadar pridejo v rusko oblast, pričati o grozodejstvih svojih rabljev in bi ta izpovedanja one mogla še bolj razgnjevit. Metropolit slivenski je šel prosit Sadik-Beia, naj stori vendar enkrat konec temu krvoprolitju, na kar mu je tudi ta obljubil izpolniti prošnjo — a že drugi dan potem je deset osob obsodil v smrt na vešalih. Dne 12. t. m. pak so poslali 60 prvakov slivenskih v težke verige uklenenih v Carigrad — samo iz razloga,

Listek.

Dr. Jurij Daničič.

(Konec.)

Vrnimo se zopet k Daničiču. Prvo svoje delo: „Boj za srbski jezik in pravopis“ je izdal Daničič v Budimu l. 1847, ker ga je cenzura na Dunaji prepovedala „iz višjih političnih uzrokov“; menda je mislila, da bo ta „boj“ nevaren cesarstvu. S tem „bojem“ je Daničič dovršil prepis, ki ga je imel Vuk z Milošem Svetičem (Hadžićem). Svetič je bil zato, naj bi Srbi ostali pri svojem „slaveno-srbskem“ jeziku, in je bil zato zoper Vukov jezik. Vuk svojega nasprotnika nij mogel zmagati, ker nij imel tolikega jezikoslovnega znanja, jedini Daničič je bil zato zmožen, in on je pobil Svetiča za vselej. Mej drugim nij mogel Svetič videti v Vukovem pravopisu črke „j“, katere še pred Vukom Srbi nijso rabili, misleč, da namerava Vuk pravoslavne Srbe priversti k rimo-katoliški cerkvi, zato je

Svetič očital Vuku, da hoče Srbe „porepiti“. Miloš Svetič je osnoval „Matico srbsko“, bil je njen predsednik, imel je povsod prvo besedo, ter si je pridobil mnogo zaslug, ali danes se je nanj čisto pozabilo, posebno odkar ga je Daničič uničil.

Vse delovanje Daničičevo meri na to, da bi svojim rojakom pokazal in jih naučil pisati v lepem, čistem srbskem jeziku. Da bi to dosegel, napisal je slovnico in jo izdal na Dunaji l. 1850. („Mala srpska gramatika.“) L. 1858 je prišla na svetlo v Belem gradu „Srpska sintaksa“, delo jako znamenito, o katerem je rekel Miklošič, da je najbolje, kar v tej stroki imajo dozdej Slovani. Svojo slovnico je Daničič nadaljeval, izdavi jo z napisom: „Oblici srpskog jezika“. „Oblike“, recimo tako po svoje, so uvedene v srbskih šolah in v Avstriji. Jako znamenit je „Rječnik iz književnih starina srpskih“, brez katerega ne more biti nikdo, kdor hoče brati srbske starine, stare spomenike.

Daničič je proučil vse srbske spomenike

in starine in je iz tega napravil besednjak, kakoršnega še dozdej nema nobena slovanska literatura izven ruske. Daničič se je držal pri tem Miklošičeve metode. Za izdajo tega besednjaka je skrbela srbska kneginja Julija, katera je sploh rada podpirala srbsko slovstvo. Daničič je mlado Julijo, rojeno grofico Hunjady, ženo srbskega kneza Mihalja, podučeval v srbskem jeziku, in je tudi mnogo njegova zasluga, da se je njegovej učenki tako prikupilo srbsko slovstvo, saj je imela za učitelja gorečega domoljuba, iskrenega „Srbijanca“, kateri nij opustil nobene prilike, ko je bilo treba navdušiti hčer Hunjada za srbsko stvar. Kar se tiče stare srbske literature izdal je Daničič n. pr. „Život svetoga Save“ od Domentijana leta 1860 v Belem gradu; „Život svetoga Simeuna in sv. Save“ l. 1865, ravno tako, kakor ga je napisal Domentijan. L. 1864 je izdal: „Nikoljsko Jevangjelje“ in naposled (l. 1866): „Životi srpskih kraljeva i arhiepiškopa“. In vse to je jako kritično izdano,

ker so bili bulgarskega rodu. 18. t. m. so potem prispeli tija in vrgli so jih v najhujšo uječo, Metirhaun po imenu, odkoder so jih pak nekoliko dnij pozneje, ko je grški eksarh Josip prosil za svoje rojake milosti od Edhemapaše, odposlali v Malo Azijo v prognanstvo.“

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 27. jan. [Izv. dop.]

Prav kratka seja je bila, v kateri se je državnemu zboru in svetu oficijalno naznanjalo, da je cesar sprejel odstop ministerstva Auersperg-Lasser. Galerija za poslušalce morda še nikdar nij bila tako natlačena in tudi na poslaniških sedežih smo videli moze, od katerih mnogi nismo znali, da so poslanci, ker jih nikoli nij pri sejah. Ministri so se prikazali v polnem številu, razen Lasserja in Stremajerja, katera zavoljo bolezni nijsta mogla priti. Knez Auersperg se vzdigne v vsej svoji širokosti in debelosti in izreče v svojem odurnem trdem organu, da je cesar demisijo ministerstva sprejel in ukazal, da ministri še tako dolgo poslujejo, dokler nijso novi imenovani. Tiho je bilo po dvorani, predsednik je precej sklenil sejo in končana je bila — komedija.

Da bi se vsled tega celi politični sistem spremenil, zdaj še nij misliti, ker je kriza nastala le zavoljo pretiranih terjatev ogerske vlade v nagodbenem vprašanji, katerih tudi dosedanja državopravna opozicija ne bi mogla privoliti. Cesar je poklical predsednika državnega zbora dr. Rechbauerja, a ne da bi mu ponujal ministerstva, ampak da pove cesarju svoje mnenje in kako on sodi o položaji.

Potem pridejo na vrsto še drugi strankini voditelji, kakor Herbst, Eichhof, grof Koronini, Kellersperg, morda tudi grof Hohenwart.

Kombinirati, kakšen kruh bo iz te moke, nij lahko. Sploh se še zmirom sodi, da bo novo ministerstvo iz sedanje večine državnega zbora se sestavilo. Ko bi Lasser bil zdrav, potem bi ne bilo dvombe, da bi on na čelu nove vlade ostal. Pa njegova bolezen je taka, da se boje apopleksije v možganih in njegov zdravnik, profesor Duhek, je izrekel, da se bode Lasser, ko bi si tudi zdaj opomogel, zdržati moral vsacega duševnega delovanja.

Tedaj odpada glava sedanje vlade, ker je Auersperg, kakor znano, samo ime dajal

vladi. Zato si tudi nikdo ne more misliti, da bi se Auersperg še kedaj vrnil kot ministerski predsednik.

Za Herbstu cesarju nij posebno mar, tedaj se govori o grofu Taaffeji, knezu Schönburgu in še drugih.

Zmešnjava je velika, pa nekaj se mora kmalu zgoditi, kajti vse je provizorično, in koncem marca nehajo ta provizorija.

Zraven Lasserja je tudi Stremajer zbolel, stara bolezen — putika v nogah — ga tare. Vsled tega se slišijo dobri in slabi vici v poslaniških krogih. „Kako hče živeti ministerstvo, ko je v glavi in na nogah bolno“. Ali pa: „Ubogi Stremajer, zdaj mora odstopiti, ko na noge stopiti ne more!“

Sklepanje premirja in miru.

Vsi časniki so polni poročil o sklepanji premirja ali početka miru mej Turčijo in Rusijo. Telegram iz Carigrada pravi, da so turški poverjeniki 26. t. m. v Kazanliku podpisali ruske terjatve, ruske uvete za mir; v Adrianopolji pa se bode baje podpisal določni mirovni instrument.

Če pa se vpraša, kakovi so ti ruski mirovni uveti, ne moremo še jasnega odgovora pisati, ker tu leži pred nami polno različnih razkladanj, katera se nam pa dozda v posameznostih še vsa — neverjetna ali nepopolna zdé.

Dunajska oficijozna „Pol. Corr.“ ima iz Londona, torej po ovinku, sledeče poročilo o ruskih mirovnihih uvetih: Popolna avtonomija Bulgarije pod suverenstvom sultanovim in z odmerjenjem mej Bulgarske, takó kakor je carigradska konferenca to zahtevala; avtonomija za Bosno in Hercegovino s krščanskim guvernerjem; neodvisnost Rumunije, Srbije in Črnogores popravljenjem mej za vse tri države; odstopljenje Karsa, Batuma in Ardahana, z dotičnimi meje popravljačimi ozemlji vred, Rusiji, vojno odškodovanje v znesku 100 milijonov turških livr ali pa če ravno toliko vrednega turškega zemljišča ali vojnih ladij. Kar se tiče vprašanja Dardanel, bode ga Rusija po navadnem diplomatičnem potu, z izključenjem kake konference, rešila.

To je poročilo „Pol. Corr.“. A drugi listi imajo drugačna. „Times“ in „Daily News“ vedo, da Rusija zahteva tudi Erzerum in Bulgarijo tudi pod Balkanom. Francoski

poslanik pa baje iz Pere telegrafuje, da so mirovni pogoji ruski bitstveno drugačni, nego prej naštetí. Kot nove točke so: povzdignjenje Srbije za kraljestvo, odprava pariškega traktata in evropske garancije glede Turčije. — Iz ruskega oficijalnega vira pa nemamo do zdaj, ponedeljek po polu dne, ko to pišemo, še nobenega zanesljivega poročila. Dokler tedaj to ne pride in dokler nijso gotove stvari podpisane, verjemimo le najbolje in nadejajmo se, da bodo končni mirovni uveti še ugodnejši za Slovanstvo.

Mi smemo to tem bolj in z večjo sigurnostjo upati, ker se ruski narod silno krepko oglašá za vredne pogoje miru in velikostim ruskih žrtv primerne. Tudi carigradska poročila turkofilnim listom pripovedujejo, da so ruski uveti v jako raztegljivem jeziku pisani, torej jim bode Rusija uže še ob pravem času pridela pojasnila, kakor jej bodo ugodna. Ruska diplomacija je dovoljkrat pokazala veliko svojo modrost in previdnost. Denes se pa ne sme pozabiti, da ima jako težko stanje, ker ima Evropo pred soboj.

Grška vojska.

Ker je telegram iz Atene v predzadnjem listu naznanil, da gre tudi Grška vendar enkrat v boj na Turke, zanimivo je gotovo, izvedeti kaj o moči novega sovražnika turškega in zatorej posnemljemo kratek pregled grške armade:

„Ob času vojske ima po najnovejših določbah in propisih vsa aktivna armada pomnožena z rezervami ter prostovoljci, iznašati 120.000 mož, katero število pak utegne nekoliko preveliko biti. Ti so potem razdeljeni na pešce, konjico in artilerijo. Peš-polkov, katerih je ob mirnih časih samo 8, ima biti sedaj 10 in, ker vsak njih šteje, 2017 mož, imajo vkupe 20.170 vojakov. Strelcev je 4 bataljone, katerim bodo pridodali še 8 novih, vkup tedaj 12098 mož. Razven tega osnovali so v zadnjem času 5 bataljonov obmejnih lovcev s 5040 možmi in 30 korov prostovoljcev s 30 240 možmi. Tudi en polk prostovoljcev na konjih bode pridružen jedinemu konjiškemu polku, katerega je doslej imela grška vojska, ter en polk rezervne konjice. Artilerijo bodejo še enkrat toliko napravili ter bode imela dva polka s 156 kanoni in

držeč se načela Miklošičevega v izdavanji takih spomenikov.

V Belem gradu je bil Daničič tajnik „društva srpske slovesnosti“, katero še dan denes izdaje vsako leto svojo knjigo „Glasnik“; tudi za ta „Glasnik“ je on mnogo pisal. Naj še omenimo spisa: „O srpskim akcentima“; „Razlike izmedju srpskog i hrvatskog jezika“; „Srpska deminucija i augmentacija“. Pisal je tudi za časopis „Vidov dan“, kjer je izšla: Recenzija novoga bukvara vladike Platona; Vukov „prijevod novoga zavjeta“; „o Svetičevu Ogleдалu“.

Daničič je tudi prestavljal „sveto pismo“, saj je biblija taka knjiga, katero prebira največji del naroda, da, ves narod, zato so se povsod trudili največji in prvi pisatelji, da bi jo točno prestavili; tako je Daničič prevel ves „stari zakon“, in leta 1868 je prišlo na svetlo vse sveto pismo: stari zakon od Daničiča, a

novi od Vuka v cirilici in latinici. Iz ruščine je prestavil Majkovega „Istorijo srpskoga naroda“ l. 1858, zdaj uže II. izdanje; in l. 1877: „Pet knjiga Mojsijevih“; „Pisma o službi božjoj pravoslavnej crkvi“ iz ruščine l. 1854. Novi sad; l. 1867. Beli grad.

Ali s tem še Daničičevo veliko in neutrudno delovanje nij izčrpljeno. Morebiti sem uže utrudil prijaznega bralca z navajanjem tolikih del, pa saj nij treba, da bi se na me togotil, jaz sem mu le hotel pokazati vsestransko delovanje moža, čegar vspešnega pisateljevanja tridesetletnico je v soboto praznoval srbski narod da i Slovenec ume pomen tega praznika. In ker smo Daničiča uže tako daleč spremili, spremljajmo ga še do tja, kjer je denes. Leta 1852 je Daničič z Dunaja odšel v Srbijo, v Beli grad, kjer je uže prej bil ud „društva srpske slovesnosti“, ali l. 1853 se je zopet napotil na Dunaj na vabilo kneza Mihajla. Tako je od 1853—56. leta podučeval

v srbskem jeziku ženo Mihajlovo, mlado Julijo. L. 1856. je bil povabljen v Belgrad, kjer je bil knjižničar velike narodne biblioteke. L. 1859. je bil učitelj slovanskih jezikov na belgradskem liceji, kateri je bil l. 1863 razširjen v „veliko školo“ s tremi fakultetami. Velika šola je akademija za vse tri fakultete razen medicine. Tukaj je učiteljeval do l. 1865., kjer je mnogo koristil, da so njegovi učenci jeli pisati čisto srbsčino. L. 1864 je bilo „društvo srpske slovesnosti“ prenarajeno v „srpsko učeno društvo“. Glasilo tega društva, „Glasnik“, je tudi Daničič uredoval, pa zaradi neke razprtije z vladjo je zapustil leta 1865. učiteljsko stolico v Belem gradu in se je napotil v Zagreb. Ker pa Srbi take moči vendar nijso mogli pogrešati, bil je poklican l. 1873 nazaj v Beli grad na veliko šolo, in Daničič se je rad vrnil k svojim nekdanjim znancem in rojakom. Od tega časa je izdal v Belem gradu l. 1874: „Istorijo Oblika“ in l. 1876: „Osnove srpskoga

blizu 4260 možmi. Kadar bodo tedaj tudi pijonirje, sanitetni kor ter žandarje pomnožili, imela bode grška armada vkupe 80.430 mož, ostalih 40.000 mož treba bode vzeti iz rezerve, katera je imela po prejšnji organizaciji 164.983 mož, izmed teh se je to leto izurilo jih v vojaških vajah 79.436.

Kakor je tedaj iz tu navedenega razvidno, more Grecija postaviti 200.000 vojakov, mej temi 120.000 mož ofenzivne vojske. Oroženi so Grki po največ s puškami starejše sisteme in imajo takovih 150.000, ostraguš ali zadovk pak 96.000.

Pomorska vojska grška broji zdaj 2800 mož, a se da prav lahko privedi do 10.000 bojnikov.

Če se bodo torej Grki kolikaj hrabro biti znali, niso baš zaničevanja vreden nov sovražnik onemoglej Turčiji in njenemu obstanku.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. januarja.

O *ministerske krizi* govori tudi denes na drugem mestu članek našega dunajskega dopisnika.

Češki „Posel z Prahy“, kateri pa nema velike stranke za soboj, pozivlje Čehe, naj se zopet aktivne politike poprimo in povsod brané pravice svojega naroda, kjer se jim prilika ponudi. Tudi cerkveni „Čeh“ nekako isto svetuje.

Ogerski listi, govoreč o naši cislej-tanskej ministerske krizi, z iako malim spoštovanjem govoré o naši nemški ustavovernej stranki. Nehvaležnost je plačilo tega sveta. Kje bi bila velika Magjarija brez naših ustavovercev, ki so dualizem ustvarili.

Vnanje države.

O *premirju*, ki se zdaj sklepa, govorimo spredaj v članku. O tem predmetu se suče vsa vnanja politika teh dnij. — Naj na tem mestu še omenimo, da „Agence Russe“ pravi: „Ker je Anglija zvedela ruske mirovne uvete, podučena je, da se zmerna Rusija neče vtikati v angleške interese.“

Francoška ladija oklopnica je komandirana v Smirno, da tam varuje kristijane in druge inozemce, ki so zeló v nevarnosti.

Iz *Rima* se telegrafira 26. t. m. Zdravje papeževu je denes zopet slabše postalo. Nj. svetost je ostala v postelji in nij nič zavžila.

O knezu *Bismarcku* poročajo, da je precej nevarno bolán. To se skuša še zakrivati, ali če kmalu ne odleže, ne bo se dalo tajiti. Izguba Bismarcka bi Nemce jako hudo udarila. Njegova stvaritev, zjedinenje Nemčije, še nij utrjena.

ili hrvatskoga jezika“. Oboje izborno delo. Lani je zagrebska akademija znanostij zaprosila kneza Milana, da bi ta Daničiču dovolil odpust in da bi ta prišel v Zagreb. Daničič je prišel in zdaj ureduje „veliki slovar“ za akademijo, za kar je uže bilo dosti nabrane gradiva. Kakor ravno čujemo, popravlja zdaj Daničič tudi jezik onim pesnim, katere bode izdal slavni skladatelj Koch-Kuhač z naslovom: „Južnoslovjenske narodne popijevke“. Fr. Š. Kuhač je v svojo zbirko vzel tudi pesni iz Kranjske, Štajerske in Koroške; zbirka bo obsegala 1600 do 1700 melodij in bo izšla vsa v 4. letih. Cena za eno leto (4 zvezke) je 5 gold.

Videli smo, kako deluje Daničič na slovstvenem polji in se bojuje za načelo, katero je izustil Dositej Obradović in je Vuk podpiral z nabiranjem narodnih pesnij, in katero načelo je utrdil Daničič s znanostnimi dokazi: da je treba nabirati živ srbski jezik po vseh krajih in v slovstveni jezik jemati vse

Dopisi.

Iz Maribora 25. jan. [Izv. dop.]

Slovenski svet bode gotovo zanimivalo izvedeti, katere priprave so se uže začele za prihodnje volitve poslancev v deželni zbor. Ker je pa za Slovence ravno marenberški in sloveno-graški okraj najzanimivejši, ker je namreč v drugih volilnih okrajih itak vse v redu, hčem denes samo o tem okraju nekaj poročati.

Čitali smo uže v nekaterih časopisih, ka hočeta v sloveno-graškem in marenberškem volilnem okraju kandidirati g. Schmidt in g. dr. Šuc.

Ta vest nas je, kar se tiče zadnjega, malo vznemirila, kajti vsakdo, ki g. dr. Šuca osobno pozna, jame z ramami migati in se iz povedovati, ka ne more simpatizirati z njim.

Zatorej so se stari poslanci in vsi drugi narodnjaki v Mariboru in v okolici zjediniili, kandidirati za ta volilni okraj prejšnjega poslanca g. Schmidta v Marenbergu. Ta mož je sicer rodom Nemec a je pošten Nemec in pameten Nemec, in zatorej nam ljubši kot domačinec, ki rad nesloge in prepire trosi mej svoje. G. Schmidt je uže zadnji čas zasledovanja v deželnem zboru glasoval s Slovenci in se njim čisto pridružil, izpovedajoč, ka vidi terjatve naše pravične in ka izpozna, da vsak, ki tega ne prizna, je ali malo omikan ali nesposoben govoriti in celo misliti o pravicoljubnosti. Gosp. Schmidt nam je torej obljubil, prvič pristopiti v deželnem zboru h klubu slovenskih poslancev, drugič voliti g. Hermana v deželni odbor, in tretjič nam pomagati pri volitvah poslanca v državni zbor — in to je vse, kar smo terjali od naših prihodnjih kandidatov, kajti s tem je podpisal naš narodni program.

Volilci marenberškega in sloveno-graškega volilnega okraja bodo tedaj gotovo s tem kandidatom zadovoljni, kojega priporočajo izkušeni in starejši pa tudi mlajši rodoljubi in stari poslanci sami v Mariboru, in nadejam se, ka se bo tudi g. dr. Šuc pomiril, reč zdravo pretehtal in rajše tudi sam volil g. Schmidta, kakor da bi volilce pri tem imenitnem in težavnem delu motil.

Rekel sem sicer prej, ka bom samo o tem volilnem okraju govoril; a ravno ko hčem nehati, izvem, ka našega g. Seederja vendarle nij čisto volja kandidirati poleg zloglas-

tisto, kar se vjema z zgodovino srbskega jezika in je poleg znanstvenega preiskavanja sè staroslovenskim jezikom najbolje, najlepše in najpravičneje. In, nij li lepa naloga jezikoslovčeva, potezati se za lepoto in čistost materinega jezika, kar je nam najljubše in najsvetejše? Uže trideset let, gotovo lepo število, poteza se Daničič za čistost svojega jezika, povsod ga kličejo, zdaj ga je treba v Belem gradu, zdaj v Zagrebu, in mož roma od mesta do mesta, ter ljudem popravlja, čisti in gladi „jezik“, vsaj se vidi, kako vsem na srcu leži materini jezik; da bi boljšega in lepšega imeli v Belem gradu in Zagrebu, kličejo moža na pomoč, ki ume svoj posel kakor malokdo na jugu. Naj živi tedaj še „mnogaja ljeta“, mnogo je uže storil in koristil srbskemu slovstvu, narod je hvaležen njemu, kateremu denes prihaja hvala in slava od vseh strani — temu vrlému Srbu Juriju Daničiču.

N a D u n a j i 25. januarja 1878.

A. T.

nega penzionista Seidla, pajdaša Brandstetterjevega, malo ga je morda sram, malo se pa vendar ne upa, ker se morda situacija in vlada izpremeni.

Gospoda moja! sedaj pa uže imam malo več rešpektá pred našim g. Seederjem. Pa bi tudi res bila blamaža za njega in za nasprotnike. Bomo videli.

Mi smo tukaj pripravljeni na vse, in če tudi nasprotna stranka dva Seidla, dva Wrežela in še poleg teh dva Brandstetterja za kandidate postavi, kajti odzvonilo je tacim kreaturam, in pametnejše in poštenejše so jeli Nemci sami — seveda ne nemškutarji, koji sploh nemajo svoje misli — misliti in soditi o nas.

Končno bi samo še prosil volilce celjskega volilnega okraja, da bi se skoraj sporazumeli o drugem kandidatu, t. j. odločno še enkrat poprosili g. dekana Bohinca v Bralslovčah kandidaturo prevzeti, česar tukaj vsi želimo. Prihodnjič vam naznanim vse slovenske kandidate. Za denes samo še: „Složni bodimo!“

Iz ljutomerskega okraja

25. jan [Izv. dop.] Ne vem, kaj neki delajo mariborski narodnjaki, da se tako dolgo nič ne sliši, koga mislijo volilcem ljutomerskega volilnega okraja za prihodnjega poslanca priporočati. Tukaj se enkrat govori o starem poslancu g. dr. Srncu, enkrat o g. dr. Gršaku in tudi o g. Kukovcu. Jaz vse te tri gospode zelo spoštujem in čislam, pa vendar bi zopet najraje videl in poslušal v deželnem zboru g. dr. Srnce. Vsi trije gospodje so zelo izbraženi in skušeni možje, pa gospod dr. Srnc je uže kot znani izvrstni pravnik in govornik kakor nalašč ustvarjen za to mesto, in to dvojje je neobhodno potrebno za poslanca, ki se ima boriti s tacimi čudnimi ljudmi, kot so naši nasprotniki. Prav iz srca bi bilo tedaj želeti, da se naš vedno vrli stari boritelj g. dr. Srnc voli, samo prositi ga je treba, kajti utrujeni so uže naši možje, videvši kako malo se zbog velikega truda in žrtve doseže pri naši — kako bi rekel — milej vladi. Možje! volimo zopet našega prejšnjega poslanca g. dr. Srnce! Ne bodimo kakor otroci, ki zdaj po tem zdaj po onem hlastnejo. Bodimo našim možem, narodnim zagovornikom, hvaležni.

Iz Gorice 28. jan. [Izv. dop.] Kmalu bode pozabljen „Re galantuomo“ tudi pri naših prenapetih italijanissimih, kajti uže so začeli po svojih glasilih slavo peti novemu kralju Humbertu. Je uže tako: „more un re si fa un' altro!“

Ernesto Rossi, slavni tragik, došel je tudi v našo Gorico, ter s tremi predstavami razveselil naše Goričane in žel največje priznanje kot umetnik na deskah, ki pomenijo svet. Gledališče je bilo vse tri večere prenapolneno občinstva.

Morda dobimo i v Gorici tako potrebno ljudsko banko; možje — kapitalisti se uže posvetujejo, če pa bodo kaj v resnici osnovali za blagost dežele, ki čuti največjo potrebo enacega zavoda, je vprašanje časa!

Vuličevićeva izvirna brošura „Gli Italiani e Slavi dal Judri al Quarnero“ je i naše italijančice hudo razburila, ter vnet Slovan resnico v zobe pravi. „L' Isonzo“ je bil napisal hud a neslan uvoden članek proti Vuličeviću, a policija ga je zase obdržala. Naj se naši rene-gatje učé zgodovine, saj i drugega prokleto malo znajo, izvzemši kričati za „Italia unita!“

pa sanjati ob obljubljeni deželi, kjer pomeranče in limone cvetó.

Zima je došla in ž njó kokošji tatovi prav dobro izhajajo, vedoči, da gospodinja se greje pri gorkejši peči mej tem, ko oni mirno koponom, puranom in takim stvarjem vratove zavijajo. Pred par dnevi so mnogo kuretine pobrali po Gorici, zraven te i eno telico nekemu kmetu v Šentroku. Policaja našega boš šestokrat našel v kakej beznici pri pol litru vina, a tam, kjer bi ga trebalo, ne. T—e.

Domače stvari.

— (Zadnji dan) za poslanje legitimacij in glasovnic za volitev v trgovinsko in obrtniško zbornico je **denes**, 29. t. m., (za obrtniški oddelek k večjemu še jutri). Zato nujno prosimo rodoljube po deželi, naj nam gotovo **precej** pošljejo podpisane glasovnice (z legitimacijo vred). Oni gospodje, ki so poslali le glasovnico, pa legitimacijo (prvo stran) proč odtrgali, naj pošljejo brž še to, sicer bodo njih glasovnice neveljavne. Dosti glasovnic še leži pri obrtnikih in trgovcih. Te naj gg. agitatorji poberó denes, v zadnjem hipu, koder jih še nijsó.

— (Narodna čitalnica v Novem mestu) napravi dne 2. februarja Vodnikovo slavnost v dvorani prvega narodnega doma. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Vabilo velja za vstopni list. Program je: 1. Rohrman „Himna na Vodnika“, moški zbor. 2. Slavnostni govor. 3. F. Rode „Quartetto op. 11.“ a) Moderato. 4. Nedved „Želje“, baritonsolo z glasovirom. 5. Boildieu „Dame blanche“, ouverture za štiri roke na glasoviru. 6. Autore ignoto „Večerna“, četverospjev. 7. Allard: Koncertna fantazija o Donizettijevi „Favoriti“. 8. Mendelssohn „Pozdrav“, dvospjev za sopran in bariton. 9. F. Rode „Quartetto op. 11.“ b) Adagio, c) Finale. 10. Hajdrih „Jadransko morje“, moški sbor. Po dovršenem programu je: sijajen ples.

— (Za porotnike) so bili za prvo letošnjo sesijo porotniških obravnav, katera se pričenja z 11. februarjem t. l., izžrebani le ti gospodje: a) za glavne porotnike: Franjo Bernot, krojaški mojster, iz Ljubljane, Ivan Borštnik, posestnik, iz Dola; Matej Bremec, tesarški mojster, iz Ljubljane; Josip Brus, posestnik in trgovec, iz dolenjega Logatca; Franjo Burger, posestnik, iz Postojne; Pavel Cencelj, kmet, iz Podmilja; Avgust Deisinger, pivarnar, iz Škofje Loke; Karel Dežman, državni poslanec, iz Ljubljane; Aleksander Dreó, predsednik trgovinske zbornice, iz Ljubljane; Franjo Golč, črevljarski mojster, iz Ljubljane; Matej Hafner, posestnik, iz Dorfarjev; Anton Jerančič, hišni gospodar, iz Ljubljane; Anton Kandusso, trgovec z lesom in hišni gospodar, iz dolenjega Logatca; Edvard Koteč, urar, iz Ljubljane; Maks Krenar, trgovinski vodja kranjskega stavbenega društva, iz Ljubljane; Josip Krenar, posestnik, iz Kranja; Karel grof Lantthieri, graščak, iz Vipave; Peter Lenassi, trgovec in posestnik, iz Vrhnike; Ivan Levec, posestnik, iz Vélikega Mengiša; Ivan Mah, trgovec, iz Tržiča; Ivan Matijan, mizar, iz Ljubljane; Ferdinand Maček, hišni gospodar, iz Ljubljane; Rudolf Milic, lastnik tiskarne, iz Ljubljane; France Orešek, trgovec, iz Ljubljane; Lambert vitez Pantz, rudniški vodja, od Save; Martin Petrič, posestnik in gostilničar, iz Čevic; France Pröckl, krznar, iz Ljubljane; Josip Repič, posestnik in gostilničar, z Brda; Anton Starč, posestnik, iz Mengiša; Ernest Stöckl, trgovec, iz Ljubljane; France Štrukelj, hišni gospodar in mesar, iz Ljubljane; Henrik Švingshakl, kotlar ter hišni gospodar, iz Ljubljane; Ivan Vilhar, hišni gospodar, iz Ljubljane; Edvard Winter, slaščičar, iz Ljubljane; France Wurner, hišni gospodar, iz Ljubljane; Lovro Zdešar, hišni gospodar, iz Ljubljane; — b) za namestnike: Ivan Bercin, pekárski mojster; Ivan Friš, hišni gospodar, Karel Hinterlechner, črevljarski mojster; Ivan Jakopič, hišni gospodar; Juriš

Janko, hišni gospodar; Jakob Novak, hišni gospodar; Jarnej Podgoršek, hišni gospodar; Ivan Podkrajšek, hišni gospodar; in Franjo Sark, krojaški mojster, — vsi iz Ljubljane.

Dunajska borza 28. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)			
Enotni drž. dolg v bankovcih	64	gld.	35
Enotni drž. dolg v srebru	67	"	30
Zlata renta	75	"	30
1860 drž. posojilo	115	"	—
Akcije narodne banke	814	"	—
Kreditne akcije	230	"	50
London	117	"	75
Napol.	9	"	41 1/2
C. kr. cekini	5	"	55
Srebro	102	"	90
Državne marke	58	"	15

Velika razprodaja

ostankov

ter najcenejše je na prodaj dobro izbrana zaloga blagá

pri C. Wannischu,

(10—7) v Ljubljani, na mestnem trgu šte. 7.

Concurs.

Im Banal-Grenzdistrikte ist die Thierarzenstelle zu besetzen. Mit diesem Posten der X. Diätenklasse am Sitze der Distriktsleitung zu Petrinja ist ein jährlicher Gehalt von 600 fl. ö. W., Naturalquartier oder in Ermangelung desselben ein jährliches Quartiergeld von 150 fl. verbunden.

Zur Erlangung dieses Dienstpostens ist erforderlich:

- das thierärztliche Diplom, ausgestellt von einer öffentlichen Lehranstalt;
- die vollkommene Kenntniss der kroatischen Sprache in Wort und Schrift.

Bewerber um diese Stelle, sofern sie bereits im Staatsdienste stehen, haben ihre gehörig instruirten Gesuche bei ihrer unmittelbar vorgesetzten Behörde einzureichen, welche selbe, mit der vorgeschriebenen Qualifikationsliste belegt, bis 9. März 1878 der Distriktsleitung übersenden wolle.

Alle übrigen Bewerber haben bis zu diesem Termine ihre, mit den erforderlichen Dokumenten und der von der kompetenten Behörde ausgestellten Sittenzeugnisse instruirten Gesuche direkte bei der Distriktsleitung einzureichen.

Die Anstellung ist vorläufig eine provisorische und dauert das Provisorium mindestens ein Jahr, wird jedoch über zwei Jahre nicht ausgedehnt.

Petrinja, am 25. Jänner 1878.

Der k. k. Distriktsleiter:
Novaković.

(29—1)

Lekarna „pri sv. Leopoldu“ na Dunaji,

Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse.

FILIPA NEUSTEINA,

prilporoča p. n. občinstvu celo vrsto pravih zdravilnih in toaletnih sredstev, ki so se vselej kot izvrstna izkazala in gotovo ozdravila. Tisoč sprical je o tem. P. n. občinstvo naj se varuje pred nakupom slabih ponarejanj, ki nimajo nikakoršnega vsehpa, in se prosi, da samo one specialitete za prave sprejme, ki naše firmo nosijo.

Neusteinove posladkorjene pile sv. Elizabete za čistenje krvi — lehkó odganjajo, čistijo kri, in niso škodljive; dobro posebno pri boleznih v spodnjih organih, zimici, boleznih prsnih organov, kože in oči, otrok in žensk; odpravijo zapreje, pravi vir največ boleznij. Ta pila je najboljši in najcenejši izdelek te hire. 1 valur, 8 skatuljic, s 120 pilami, stane 1 gl., posamezne skatuljice 15 kr.

Odlikovane so z jako častečim spricalom dvornega svetovalca prof. Pitha.

Beaume Girome, izvrstno zdravilo za ozeblino. 60 kr.

Dr. Callmanna lasno barvilo, popolnem neškodno, da osi-velemu lasu vsako barvo (rjavo, rumeno) 3 gl.

Orientalni prah za dame, da koži gladkost, (belo ali roza) 1 gl. in 50 kr.

Elektro-motorični vratni trak, za težko zobenje otrok, najboljši uspeh 1 gl. 50 kr.

El Benito, edino dobro sredstvo proti izpadanju las in odpravljenju luskin 1 gl. 80 kr.

Kondensirano švicarsko mleko 55 kr. Nestlejeva otročja moka 90 kr. Dr. Golljev jedilni prah 84 kr. Popova anaterinova ustna voda 1 gl. 40 kr. Liebigov mesni ekstrakt 1/8 funta 84 kr. Dr. Pfeiffermannova zobna pasta 1 gl. 25 kr. Poltova resedna pomada 1 gl. 50 kr. Dr. Brownova pomada za obranjenje las 2 gl., so vedno frišni v zalogi. Veliko skladišče parfimerij, mil, pomad itd. prih pariskih firm. Čokolade francoskega društva od 60 kr. do 3 gl. funt. Pravi ruski čaj 1 gl. 1/4 funta. Skladišče vsakojakih instrumentov za zdravljenje, kakor samoklistiri, brizgalnice, bandaze, jako ceno. Velika zaloga zobnih krtac, smink, in drugih toaletnih rečij.

Prilporočamo p. n. občinstvu zdravila v posladkorjeni obliči, kakor: kinin, kopaiva, doverski praški, železo, jetrno olje, bromkali, jodkali, rabarber, dvojno ogljenokisla soda, magnezija itd. po najnižji ceni.

Najznamenjše farmacijske specialitete in parfimerije iz Francoske, Angleške, Amerike, Nemčije, Švice in Avstrije so pri nas vedno za dobiti.

■ ■ ■ ■ ■ Mi razpošiljamo ali proti gotovini ali poštnemu povzetju in pri en-gros nakupu dajemo velike rabate. ■ ■ ■ ■ ■

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Dr. Fremonta prerodilni likér, najboljše svežilo 2 gl.

Prsne cigarete iz smrekovih igel, najboljše sredstvo za nadoho. 25 kosov 1 gl.

Protinski duh, aromatičen, prilporočan vsem ali revmatizem, 70 kr.

Injection Cadelle, ozdravi jako nag'o vsak mehurni katar (triper ali beli tok) brez slabih nasledkov 1 gl. 60 kr.

Gušni duh, najboljše sredstvo proti guši (krofu), 70 kr.

Umeteljniški sok, iz najboljših švicarskih planinskih zelišč; olajša takoj vsak kašelj in prsno bolezen, 70 kr.

Menthin, najboljše zdravilo za želodec, potolaži krč, se rabi tudi kot zobna tinktura in ustna voda, 50 kr.

Margerite-bonbons za kašelj, 30 kr.

Oreillon, za vse ušesne bolezni, proti gluhoti, šumenju dobro. 70 kr.

Odontin zobna pasta, naredi najcenejšo zobó bele, ko biser. 70 kr.

Po-ho, iz Kine prišeden, olajša takoj najhujšo migreno in glavobol. 1 gl.

Dr. Bayerja pravi pulherin, najboljše sredstvo proti pegam, daje koži barvo rož in limbarjev. 1 gl. 50 kr. in 80 kr.

Royerjeva hemeroidalna maža, tem priki hemeroidne trpe. 1 gl. 60 kr.

Salicil-antisuitin, izvrstno proti sitnemu potenju rok in nog 50 kr.

Salicilno milo, najboljše in najcenejšo milo. 25 kr.

Schrierove zobne pile, za otle zobe najboljše zdravilo. 25 kr.

Storax-Crème, čudežno pomaga pri vseh kožnih boleznih. 80 kr.

Wlinsi papir, proti nahodu, prsnemu kataru, vratobolu in hripi. 1 gl. 20 kr.

Dr. Haiderjev zobni prah. 35 kr.